

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

[૨૦૧૦] ૯ એસ. સી. આર. ૪૫૪

રવિન્દ્ર તુકારામ હવેલી

વી.

મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય

(૨૦૧૦ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૧૪૧૯-૧૪૨૦)

ઓગસ્ટ ૨, ૨૦૧૦

[હરજિત સિંહ બેદી અને ચંદ્રમૌલી કે. આર.

પ્રસાદ, જે. જે.]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦

કલમ ૩૦૬ અને ૪૮૮-એ-એક પરિણીત સ્ત્રી પોતાને બાળીને મૃત્યુનું કારણ બને છે-પતિ કલમ ૩૦૬ અને ૪૮૮-એ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે અને અનુક્રમે ચાર વર્ષ અને એક વર્ષની આર. આઈ. ની સજા થાય છે-ઉચ્ચ અદાલતે કલમ ૩૦૬ હેઠળની સજાને વધારીને છ વર્ષ કરી છે-હેલ્ડ:મૃતક દ્વારા કરવામાં

આવેલી મૃત્યુની ઘોષણાના પ્રકાશમાં કે તેણીએ તે જ સવારે તેના પતિ સાથે ઝઘડો કર્યો હતો, એટલે કે ઘટનાની તારીખ, (જે યુવાન પરિણીત યુગલોમાં થતી સામાન્ય જગ્યા છે), ઉચ્ચ અદાલત એ ઠરાવવામાં ન્યાયી ન હતી કે આરોપી તેના ઝઘડાળુ સ્વભાવને કારણે સજામાં વધારો કરવા માટે જવાબદાર હતો-તે પણ ભારપૂર્વક જણાવવું જોઈએ કે સજાના જથ્થા પર અપીલ અદાલતની દખલગીરી દુર્લભ હોવી જોઈએ અને માત્ર અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં જ હોવી જોઈએ-કલમ ૩૦૬ એ સજાની જોગવાઈ કરે છે જે ૧૦ વર્ષ સુધી વિસ્તરી શકે છે અને તે સજા આપવાનો ટ્રાયલ કોર્ટનો વિશેષાધિકાર હતો. ૧૦ વર્ષ સુધી-ટ્રાયલ કોર્ટે હકારાત્મક તારણ કાઢ્યું કે આરોપી દ્વારા સમયાંતરે કોઈ દુર્વ્યવહાર કરવામાં આવ્યો ન હતો અને આ ઘટના સવારે પારિવારિક ઝઘડાને કારણે ઊભી થઈ હતી-ઘટનાના લગભગ એક વર્ષ પહેલાં લખાયેલા બે પત્રોના આધારે હાઈકોર્ટના તારણનું મૃત્યુની ઘોષણાના પ્રકાશમાં બહુ ઓછું મૂલ્ય હશે-આ ઘટના ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૦ માં બની હતી અને આરોપીએ સજાના લગભગ ચાર વર્ષ પસાર કર્યા છે-હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાને રદ કરવામાં આવે છે અને ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાની પુષ્ટિ થાય છે-ક્રિમિનલ લો-અપીલ કોર્ટ દ્વારા સજાના જથ્થા સાથે દખલગીરી - માલિકી-સજા.

ફોજદારી અપીલીય હકૂમત ફોજદારી અપીલ નં.:૧૪૧૯-૧૪૨૦ ૨૦૧૦ની વાત છે.

૧૯૯૧ની ફોજદારી અપીલ નંબર ૫૩ અને ૧૯૯૫માં બોમ્બે, નાગપુર ખાતેની ન્યાયતંત્રની ઉચ્ચ અદાલતના ૦૨.૦૮.૨૦૦૬ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી.

બી. શ્રીધર અપીલકર્તા માટે.

શંકર ચિલ્લરગી, આશા જી. નાયર, રવિન્દ્ર કેશવરાવપ્રતિવાદી માટે જાહેરાત.

કોર્ટનો નીચેનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો

હુકમ

પરવાનગી આપવામાં આવી.

અપીલકર્તાએ તેની પ્રથમ પત્નીના મૃત્યુ પછી મૃત અલકા સાથે લગ્ન કર્યા હતા. ફરિયાદી પક્ષની વાર્તા અનુસાર ૬ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૦ના રોજ સવારે લગભગ ૭ વાગ્યે મૃતકને ઘરના રસોડામાં ગંભીર ઇજાઓ થઈ હતી અને આખરે તે ઇજાઓથી તેનું મૃત્યુ થયું હતું. તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે ૯ ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૦ના રોજ સવારે ૮:૩૦ વાગ્યે તેણીએ એક પોલીસ હેડ કોન્સ્ટેબલને મૃત્યુદંડની ઘોષણા કરી હતી, જેમાં તેણીએ જણાવ્યું હતું કે તેણીનો તેના પતિ સાથે ઘરના કામોને લઈને અને બાળકોને ખવડાવવા અંગે ઝઘડો થયો હતો અને ત્યારબાદ તેણીએ પોતાના પર કેરોસીન રેડ્યું હતું અને પછી પોતાને બાળી નાખ્યું હતું.

ટ્રાયલ કોર્ટે પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને અપીલકર્તાને કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ સજાપાત્ર ગુનાઓ માટે અને એક વર્ષની સજા અને કલમ ૩૦૫ હેઠળ ચાર વર્ષની સજા માટે દોષિત ઠેરવ્યો હતો. ત્યારબાદ અપીલકર્તાએ બોમ્બે હાઈકોર્ટમાં અપીલ દાખલ કરી હતી જ્યારે મહારાષ્ટ્ર રાજ્યએ પણ વધુ સજા માટે અપીલ દાખલ કરી હતી. અપીલકર્તા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીને ફગાવી દેવામાં આવી હતી. રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી અને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૭ હેઠળ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાને ચાર વર્ષથી વધારીને છ વર્ષ કરવામાં આવી હતી. આવી સ્થિતિમાં આ મામલો આપણી સામે છે.

અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે અમારી સામે માત્ર એક જ દલીલ કરી છે. તેમણે રજૂઆત કરી છે કે ઉચ્ચ અદાલતે અવલોકન કર્યું હતું કે અપીલકર્તા ઝઘડાળુ અને આક્રમક સ્વભાવનો હોવાનું જણાય છે અને તેના વર્તનના પુરાવા તરીકે બે પત્રો પર આધાર રાખ્યો હતો જેમાં ભારે સજા લાદવાની જરૂર હતી. જો કે, આપણે જોઈએ છીએ કે મૃતક દ્વારા તે જ સવારે તેણીએ તેના પતિ સાથે ઝઘડો કર્યો હોવાની મૃત્યુની ઘોષણાના પ્રકાશમાં (જે યુવાન પરિણીત યુગલોમાં થતી સામાન્ય બાબત છે), ઉચ્ચ અદાલત એ ચુકાદામાં ન્યાયી ન હતી કે અપીલકર્તા તેના ઝઘડાળુ સ્વભાવને કારણે સજામાં વધારો કરવા માટે જવાબદાર હતો. આપણે એ વાત પર પણ ભાર મૂકવો જોઈએ કે સજાના પ્રમાણ પર અપીલ

અદાલતની દખલ દુર્લભ હોવી જોઈએ અને માત્ર અપવાદરૂપ કિસ્સાઓમાં જ હોવી જોઈએ. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૩ માં સજાની જોગવાઈ છે જે ૧૦ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય છે. તેથી ટ્રાયલ કોર્ટનો ૧૦ વર્ષ સુધીની સજા આપવાનો વિશેષાધિકાર હતો. ઉપર સૂચવ્યા મુજબ ટ્રાયલ કોર્ટે સકારાત્મક તારણ આપ્યું હતું કે અપીલકર્તાની તરફથી સમયાંતરે કોઈ ગેરવર્તણૂક થઈ ન હતી અને આ ઘટના સવારે પારિવારિક ઝઘડાને કારણે ઊભી થઈ હતી. આ ઘટનાના લગભગ એક વર્ષ પહેલાં લખાયેલા બે પત્રોના આધારે ઉચ્ચ ન્યાયાલયના તારણનું મૂતકની મૃત્યુની ઘોષણાના પ્રકાશમાં બહુ ઓછું મૂલ્ય હશે. આપણે એ પણ નોંધ્યું છે કે આ ઘટના ફેબ્રુઆરી, ૧૯૯૦માં બની હતી અને વિદ્વાન ન્યાયમિત્ર દ્વારા આપણને કહેવામાં આવ્યું છે કે અપીલકર્તાએ લગભગ ચાર વર્ષની સજા ભોગવી છે.

અમે તે મુજબ અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ, હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાને રદ કરીએ છીએ અને ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાની પુષ્ટિ કરીએ છીએ. આ દરમિયાન, અમે એ પણ નિર્દેશ આપીએ છીએ કે અપીલકર્તા જે કસ્ટડીમાં છે, તેને અન્ય કોઈ કેસના સંબંધમાં જો જરૂરી ન હોય તો તરત જ મુક્ત કરવામાં આવશે.

અપીલને મંજૂર કરવામાં આવી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.